

SÜREÇ ADI	Engelsiz Öğrenci Birimi Süreci
SÜRECİN SAHİBİ	Engelsiz Öğrenci Birimi
SÜRECİN AMACI	Üniversitede öğrenim gören engelli öğrencilerin eğitim-öğretim, sosyal, fiziksel ve idari alanlarda eşit, erişilebilir ve kapsayıcı bir üniversite yaşamına katılımını sağlamak; engellilik konusunda kurumsal farkındalık oluşturmak ve sürdürülebilir erişilebilirlik uygulamalarını hayata geçirmek.
SÜRECİ ETKİLEYEN MEVZUATLAR	2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu 5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanun - Yükseköğretim Kurumları Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu (ilgili hükümler) 4736 Sayılı Kanun (erişilebilirlik hükümleri) - Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği - YÖK ve ilgili kurul kararları - Üniversite Engelli Öğrenci Yönergesi

SÜREÇ SINIRLARI	Başlangıç: Engelli öğrencilerin üniversiteye kayıt hakkı kazanması ve bilgilerinin temin edilmesi Bitiş: Öğrencinin mezuniyeti / ilişkisinin kesilmesi ve faaliyetlerin raporlanması Kapsam: Engelli öğrenciler, akademik ve idari personel, kampüs altyapısı, eğitim-öğretim süreçleri ve sosyal alanlar
SÜREÇ GİRDİLERİ	- Öğrenci İşleri Direktörlüğünden alınan engelli öğrenci bilgileri - Öğrenci beyan ve talepleri - Sağlık kurulu raporları - Mevzuat ve erişilebilirlik standartları - Akademik program içerikleri - Kampüs fiziki altyapı bilgileri - Paydaş geri bildirimleri (öğrenci, personel) - Yıllık çalışma planı ve bütçe
ETKİLEYEN SÜREÇLER	- Öğrenci İşleri Süreci - Eğitim-Öğretim Planlama Süreci - İnsan Kaynakları Süreci - Yapı İşleri ve Teknik Daire Süreci - Sağlık, Kültür ve Spor Süreci - Bilgi İşlem ve Web Yönetimi Süreci - Kalite Güvence Süreci
KAYNAKLAR	İnsan Kaynağı, Mali Kaynak, Teknik ve Teknolojik Kaynak, Mevzuatlar
SÜREÇ ÇIKTILARI	- Engelli öğrenci ihtiyaç analiz raporları - Uygunlaştırılmış ders ve sınav düzenlemeleri - Erişilebilir eğitim materyalleri - Hizmet içi eğitim programları - Farkındalık seminerleri ve etkinlikler - Erişilebilir kampüs düzenlemeleri - Güncel ve erişilebilir web sayfası - Yıllık faaliyet raporu ve bütçe planı

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

**ETKİLENEN
SÜREÇLER**

- Öğrenci geri bildirim ve çözüm kayıtları
- İstihdam bilgilendirme faaliyetleri
- Eğitim-Öğretim Süreci
- Ölçme ve Değerlendirme Süreci
- İnsan Kaynakları Gelişim Süreci
- Kampüs Altyapı ve Fiziksel Planlama Süreci
- Kurumsal İletişim Süreci
- Toplumsal Katkı Süreci
- Kalite Güvence Süreci

**ALT SÜREÇLER/
SÜREÇ
FAALİYETLERİ**

NO

SÜREÇ FAALİYETLERİ

1. Engelli öğrencilerin bilgilerinin temin edilmesi ve kayıt altına alınması.
2. Öğrencilerin eğitim, sosyal, fiziksel ve idari ihtiyaçlarının belirlenmesi.
3. Akademik uyarlamaların yapılması (sınav süresi, materyal düzenlemesi vb.).
4. Eğitim ortamlarının erişilebilir hale getirilmesi için ilgili birimlerle koordinasyon sağlanması.
5. Engelliliğe yönelik araç-gereç ve özel materyal temini.
6. Akademik ve idari personele yönelik hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi.
7. Öğrenci ve öğretim elemanlarına yönelik bilgilendirici yayın ve doküman hazırlanması.
8. Engellilik farkındalığını artırmaya yönelik seminer, konferans ve projelerin yürütülmesi.
9. Erişilebilir web sayfasının oluşturulması ve güncel tutulması.
10. Erişilebilirlik karar ve stratejilerinin uygulanmasının izlenmesi ve denetlenmesi.
11. Kampüsün tüm bireyler için erişilebilir hale getirilmesine yönelik çalışmalar yapılması.
12. Engelli öğrencilere istihdam olanakları hakkında bilgilendirme yapılması.
13. Tüm faaliyetlerin kayıt altına alınması ve raporlanması.
14. Yıllık çalışma planı ve bütçe planının hazırlanarak Rektörlüğe sunulması.
15. Süreç performansının izlenmesi ve sürekli iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesi.

SÜREÇ PERFORMANS GÖSTERGELERİ

İZLEME/ÖLÇME SIKLIĞI ve YÖNTEMİ

Akademik uyarlama taleplerinin karşılanma oranı

Akademik birim geri bildirimleri

Farkındalık etkinliği sayısı

Etkinlik kayıtları

Engelli öğrenci memnuniyet oranı

Anket ve geri bildirim analizi

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

SÜRECİN RİSKLERİ	SÜRECİN FIRSATLARI
1. Stratejik Riskler - Erişilebilirlik ve kapsayıcılık politikalarının kurumsal strateji ile yeterince entegre edilmemesi - Üst yönetim desteğinin yetersiz kalması - Engelli öğrenci sayısındaki artışa paralel kapasite planlamasının yapılamaması - Erişilebilirlik standartlarına uyumun sürdürülebilir olmaması	1. Stratejik Fırsatlar - Kapsayıcı ve eşitlikçi üniversite kimliğinin güçlenmesi - Ulusal ve uluslararası erişilebilirlik ödülleri ve iyi uygulama örnekleri arasında yer alma - Kalite akreditasyon süreçlerinde avantaj sağlama
2. Operasyonel Riskler - Engelli öğrenci bilgilerinin eksik veya geç iletilmesi - İhtiyaç analizlerinin doğru ve zamanında yapılamaması - Akademik uyarlamaların (sınav düzenlemesi, materyal uyarlaması vb.) gecikmesi - Birimler arası koordinasyon eksikliği - Alınan kararların uygulanmasının yeterince izlenmemesi	2. Akademik Fırsatlar - Engellilik ve erişilebilirlik alanında akademik araştırmaların artması - Müfredatta kapsayıcılık ve evrensel tasarım yaklaşımlarının yer alması - Öğretim elemanlarının pedagojik yetkinliklerinin gelişmesi
3. Fiziksel ve Teknik Riskler - Kampüs ve binalarda erişilebilirlik eksiklikleri - Asansör, rampa, yönlendirme sistemleri gibi altyapı unsurlarında yetersizlik - Dijital erişilebilirlik (web sitesi, otomasyon sistemleri) standartlarına uyumsuzluk - Özel eğitim materyali ve yardımcı teknolojilerin temin edilememesi	3. Sosyal Fırsatlar - Üniversite genelinde farkındalık ve empati kültürünün gelişmesi - Engelsiz kampüs kültürünün yaygınlaşması - Öğrencilerin sosyal katılım ve aidiyet duygusunun artması
4. İnsan Kaynakları Riskleri - Akademik ve idari personelin farkındalık düzeyinin düşük olması - Hizmet içi eğitimlerin yetersiz kalması - Personelin mevzuat ve uyarlama süreçlerine hâkim olmaması - Öğretim elemanlarının uyarlamalara direnç göstermesi	4. Teknolojik Fırsatlar - Dijital erişilebilirlik standartlarının uygulanması - Yardımcı teknolojilerin yaygınlaştırılması - Uzaktan eğitim ve hibrit modellerle erişim imkânlarının artırılması
5. Finansal Riskler - Erişilebilirlik düzenlemeleri için yeterli bütçe ayrılmaması - Yardımcı teknoloji ve özel ekipman maliyetlerinin karşılanamaması - Fiziksel düzenlemelerin yatırım programına alınmaması	5. Kurumsal ve İtibar Fırsatları - Tercih edilirliliğin artması - Ulusal/uluslararası projelerde yer alma - Paydaş güveninin güçlenmesi - Toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk alanında güçlü konumlanma

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

6. Mevzuat ve Uyum Riskleri

- 5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve ilgili yönetmeliklere uyumsuzluk
- Erişilebilirlik denetimlerinde yetersizlik tespit edilmesi
- Yasal yükümlülüklerin zamanında yerine getirilememesi

6. Yönetimsel Fırsatlar

- Veri temelli ihtiyaç analizi ile daha etkin planlama
- Risk yönetimi kültürünün gelişmesi
- Sürekli iyileştirme yaklaşımının kurumsallaşması
- Şeffaf raporlama ile hesap verebilirliğin artması

7. İtibar Riskleri

- Engelli öğrencilerin memnuniyetsizliği
- Ayrımcılık algısı oluşması
- Kamuoyu ve paydaşlar nezdinde olumsuz algı
- Şikâyet ve hukuki süreçlerin artması

Revizyon İçeriği

Revizyon No	Revizyon Tarihi	Revizyon Açıklaması
00	05.02.2026	İlk Yayın

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN